

## บทที่ 3

### วิธีการดำเนินการวิจัย

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่จะใช้ศึกษาวิจัยมาจากประชากรของผู้อาศัยในอาคารชุดพื้นที่เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย

1. อาคารชุด ดีดีทาวเวอร์ ซอยประชาสงเคราะห์ 20 ถนนประชาสงเคราะห์ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 103 คน
2. อาคารชุด ภัทรเรสซิเดนซ์ คอนโดมิเนียม 252/378 ถ.รัชดาภิเษก แขวง/เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 117 คน
3. อาคารชุด ไบรท์ตัน เฟลส ซอยศูนย์วิจัย 6 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 130 คน

ประชากรที่อาศัยอยู่ในอาคารชุดทั้ง 3 แห่ง มีประชากรทั้งหมด 510 คน ทำการสุ่มตัวอย่างนำมาใช้ในการวิจัย ใช้ตารางของ Darwin Hendel (1972) ที่ค่าความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 350 ตัวอย่าง แบ่งออกเป็นรายอาคารชุดดังนี้

ชื่ออาคาร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ดี ดี ทาวเวอร์	150	103
2. ภัทรเรสซิเดนซ์ คอนโดมิเนียม	170	117
3. ไบรท์ตันเฟลส	190	130
รวม	510	350

การศึกษาครั้งนี้ใช้ผู้พักอาศัยในอาคารชุดเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จากการสุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวนรวมทั้งสิ้น 350 คน

## เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ
2. นำสาระสำคัญที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวนำมาสร้างเครื่องมือที่

ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเรื่อง ปัญหาทางสังคมและปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายเสพติดของวัยรุ่นที่อาศัยในอาคารชุดในเขตกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาเขตห้วยขวาง

3. นำเสนอร่างแบบสอบถามให้ประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับความตรง (validity) และความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

4. ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามของแบบสอบถามตามคำแนะนำ เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้กับประชากรของผู้อาศัยในอาคารชุดของกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6. นำแบบสอบถามที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาช Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.872

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป
- รายละเอียดของแบบสอบถามในการวิจัยแต่ละตอนมีดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัว จำนวนสมาชิกที่อาศัยร่วมในอาคารชุด อาชีพ รายได้ต่อเดือน ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 8 ข้อ เป็นแบบสอบถามรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมในเขตห้วยขวาง แบบสอบถามตอนนี้มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า (rating scale) ตามแบบการวัดของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 4 หัวข้อใหญ่ โดยจำแนกเป็น 5 ระดับดังนี้ ระดับปัญหามากที่สุด ระดับปัญหามาก ระดับปัญหากลาง ระดับปัญหาน้อย และระดับปัญหาน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนในการตอบแบบประเมินค่า 5 ระดับ

ระดับของปัญหาน้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

ระดับของปัญหาน้อย ให้คะแนน 2 คะแนน

ระดับของปัญหาปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน

ระดับของปัญหามาก ให้คะแนน 4 คะแนน

ระดับของปัญหามากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

การตีความแบบวัดความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาสังคมในเขตห้วยขวาง ปัญหาสังคมที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นปัญหาต่อสังคมเขตห้วยขวางมากที่สุด แต่ถ้าปัญหาสังคมเรื่องใดได้คะแนนน้อยที่สุด แสดงว่าปัญหานั้นเป็นปัญหาต่อสังคมเขตห้วยขวางน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายเซพติคของวัยรุ่น แบบสอบถามตอนนี้มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า (rating scale) ตามแบบการวัดของ ลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 7 หัวข้อใหญ่ โดยจำแนกเป็น 5 ระดับดังนี้ ระดับปัญหามากที่สุด ระดับปัญหามาก ระดับปัญหาปานกลาง ระดับปัญหาน้อย และระดับปัญหาน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนในการตอบแบบประเมินค่า 5 ระดับ

ระดับผลของปัจจัยน้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

ระดับผลของปัจจัยน้อย ให้คะแนน 2 คะแนน

ระดับผลของปัจจัยปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน

ระดับผลของปัจจัยมาก ให้คะแนน 4 คะแนน

ระดับผลของปัจจัยมากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

การตีความแบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายเซพติคของวัยรุ่น ปัจจัยที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายเซพติคของวัยรุ่นมากที่สุด แต่ถ้าปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายเซพติคของวัยรุ่นเรื่องใดได้คะแนนน้อยที่สุด แสดงว่าปัจจัยนั้นเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายเซพติคของวัยรุ่น น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (open ended) จำนวน 2 ข้อ เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี

## การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้พักอาศัยในอาคารชุดของพื้นที่เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 350 คน

2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม จำนวน 350 ฉบับ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์และใช้ได้ จำนวน 100 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 28.59%

## การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์คำตอบของการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546, หน้า 75) ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงนับความถี่ และหาค่าร้อยละ จากนั้นแปลความหมายและนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมในเขตห้วยขวาง วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นแปลความหมายค่าเฉลี่ย แปลผลระดับของปัญหา และนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

เกณฑ์การแปลผลระดับของปัญหา

คะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีระดับของปัญหาน้อยสุด

คะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีระดับของปัญหาน้อย

คะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีระดับของปัญหาปานกลาง

คะแนน 3.50-4.45 หมายถึง มีระดับของปัญหามาก

คะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีระดับของปัญหามากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายของวัยรุ่น วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นแปลความหมายค่าเฉลี่ย แปลผลระดับของปัจจัย และนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

เกณฑ์การแปลผลระดับของปัญหา

คะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีระดับผลของปัจจัยน้อยสุด

คะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีระดับผลของปัจจัยน้อย

คะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีระดับผลของปัจจัยปานกลาง

คะแนน 3.50-4.45 หมายถึง มีระดับผลของปัจจัยมาก

คะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีระดับผลของปัจจัยมากที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยทำการจัดหมวดหมู่ของคำตอบ หรือ ข้อคิดเห็นที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน จากนั้นทำการแจกแจงนับความถี่และนำเสนอเรียงลำดับความสำคัญ

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ซึ่งใช้สูตรดังนี้

#### 1.1 ค่าร้อยละ

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{N} \times 100$$

P = จำนวนค่าร้อยละ

f = จำนวนหรือความถี่ที่ต้องการหาค่าร้อยละ

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

#### 1.2 ค่าเฉลี่ย

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$\bar{X}$  = ค่าเฉลี่ย หรือ ตัวกลางเลขคณิต

$\sum fX$  = ผลรวมของคะแนนแต่ละรายการ

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

### 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้สูตร

$$\text{สูตร SD} = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

SD = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$  = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลัง 2

$(\sum X)^2$  = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลัง 2

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

## 2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

2.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ใช้ค่าของสถิติในการทดสอบ t-test (independent test ใน กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546, หน้า 75-78) โดยมีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left( \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

เมื่อ t = ค่าที่พิจารณาใน t-distribution

$n_1$  = จำนวนของกลุ่มที่ 1

$n_2$  = จำนวนของกลุ่มที่ 2

$S_1^2$  = ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_1$  = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1

$S_2^2$  = ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2

$\bar{X}_2$  = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2

2.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป ใช้ค่าของสถิติในการทดสอบ F-test (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546, หน้า 75-78) โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ใช้สูตรดังนี้

$$\text{สูตร } F = \frac{MSb}{MSw}$$

เมื่อ  $F$  แทน ค่าที่ใช้พิจารณา  $F$  - distribution

$MSb$  แทน ค่าความแปรปรวน (mean square) ระหว่างกลุ่ม

$MSw$  แทน ค่าความแปรปรวน (mean square) ภายในกลุ่ม

ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีการของเซฟเฟ่ ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 (ประคอง กรรณสูตร, 2525, หน้า 45) ใช้สูตร

$$\text{สูตร } q = \frac{T_{\text{largest}} - T_{\text{smallest}}}{MS_{\text{error}/n}}$$

เมื่อ  $q$  แทน ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย

$T_{\text{largest}}$  แทน คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่มากที่สุด

$T_{\text{smallest}}$  แทน คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่น้อยที่สุด

$MS_{\text{error}/n}$  แทน Mean square ของความคลาดเคลื่อน

$n$  แทน Harmonic ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

### 3. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

3.1 หาความเชื่อมั่นแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Alpha Coefficient ใน ประคอง กรรณสูตร, 2525, หน้า 45) ใช้สูตร

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left( 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ  $\alpha$  แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

$n$  แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$\sum S_i^2$  แทน ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

$S_t^2$  แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ